

הגדה של פסח

Haggadah di Pesach

secondo l'uso della comunità ebraica di Roma

Realizzata da Joram Marino sulla base del testo e delle note di Rav Alfredo S. Toaff e della registrazione audio coordinata da Rav Elio Toaff.

Documento rilasciato sotto licenza CC BY-NC-ND - Per favore trattare questo testo con il dovuto rispetto.

Bedikat Chametz

La sera del 14 di Nissan (o del 13, se il 14 è Sabato), dopo che nelle case è stata effettuata una accurata pulizia per togliere ogni traccia di cibo lievitato (chamez), si ricerca l'eventuale residuo di chamez alla luce di un lume a mano; per essere certi di trovarne, evitando così di recitare inutilmente la benedizione prescritta, si usa porre nelle varie stanze dell'abitazione dei frammenti di pane che verranno poi ritrovati. Prima di iniziare la ricerca si recita la seguente berachà:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בִּיעוּר חָמֵץ:

Conclusa la ricerca si avvolge accuratamente tutto il chametz trovato e si annulla con la seguente formula:

כָּל חֲמִירָא דְאִיכָא בְּרִשּׁוֹתַי דְּלֹא חֲמַתִּיה וְדֹלָא בִיעֲרִיתִיה לְהָוִי בְטִיל וְחָשִׁיב כְּעֶפְרָא דְאַרְעָא:

La mattina seguente, entro la quarta ora astronomica (circa le ore 10), si brucia il chametz trovato e lo si annulla nuovamente con la seguente formula:

כָּל חֲמִירָא דְאִיכָא בְּרִשּׁוֹתַי דְּחֲמַתִּיה וְדֹלָא חֲמַתִּיה דְּבִיעֲרִיתִיה וְדֹלָא בִיעֲרִיתִיה לְהָוִי בְטִיל וְחָשִׁיב כְּעֶפְרָא דְאַרְעָא:

Il piatto del seder

Sulla tavola apparecchiata si pone un vassoio contenente 3 azzime (Shimmurim) sovrapposte e coperte, una zampetta di agnello, un uovo sodo, del charoset (composta di frutta fresca e secca), coste di sedano, foglie di lattuga o altra erba amara ed un bicchiere di aceto o succo di limone o acqua salata.

Kaddesh (consacrazione della festa)**קִדְּשׁ**

Si riempie il primo bicchiere di vino e vi si recita il Qiddush.

Di venerdì sera (Shabbath) si recitano le parti tra parentesi e si comincia da qui:

יּוֹם הַשְּׁשִׁי וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ
אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי בּו שְׁבֹת מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא
אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

Negli altri giorni si comincia da qui.

אֱלֹה מוֹעֲדֵי יְיָ מְקַרְאֵי קִדְּשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם:

סְבִירֵי מָרְנוּ: לַחַיִּים

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל
לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וַתִּתֵּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שְׁבֹתוֹת לְמִנוּחָה ו)
מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׁשּׁוֹן אֶת יוֹם (הַשְּׁבֹת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) חַג
הַמִּצּוֹת הַזֶּה אֶת יוֹם טוֹב מְקַרֵּא קִדְּשׁ הַזֶּה זְמַן חֲרוּתָנוּ [בְּאַהֲבָה] מְקַרֵּא
קִדְּשׁ זִכָּר לִיצִיאַת מִצְרַיִם כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים
(וְשְׁבֹתוֹת) וּמוֹעֲדֵי קִדְּשֶׁךָ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשּׁוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשְּׁבֹת ו) יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִינִים:

Di sabato sera (Motzé Shabbath) si aggiunge quanto segue. La prima delle due berachot si dice su un lume con stoppini doppi intrecciati:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְבָדִיל בֵּין קִדְּשׁ לְחֹל. וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ.
וּבֵין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים. וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשָּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קִדְּשַׁת שְׁבֹת
לְקִדְּשַׁת יוֹם טוֹב הַבְּדִלְתָּ. וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשָּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הַקִּדְּשָׁתָּ
וְהַבְּדִלְתָּ וְהַקִּדְּשָׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקִדּוּשְׁתֶּךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָדִיל בֵּין
קִדְּשׁ לְקִדְּשׁ:

Tutti gli altri giorni si prosegue qui:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיָּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנוֹ הַזֶּה:

Si beve senza interruzioni il primo bicchiere di vino, o almeno la maggior parte del suo contenuto, adagiati sul fianco sinistro.

Urchatz (lavare)

יִרְחֹץ

Si lavano le mani senza recitare alcuna benedizione. In segno di libertà si usa portare l'occorrente per lavare le mani al posto di ciascun commensale. In alcune famiglie solo il capo famiglia lava le mani.

Carpàs (sedano)

כָּרְפָס

Tutti i commensali prendono un pezzo di sedano, lo intingono nell'aceto o nell'acqua salata o nel limone e lo mangiano dopo aver recitato la berachà:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הָאֲדָמָה:

Iachatz (dividere)

יַחַץ

Il capo famiglia divide la seconda azzima, quella centrale, in due parti. La parte più piccola viene nuovamente messa tra le altre due; quella più grande viene avvolta in un tovagliolo o messa sotto la tovaglia per essere utilizzata più tardi, alla fine del pasto, come afikomen.

Maggid (narratore)

מַגִּיד

Si riempie il secondo bicchiere di vino, si scoprono le azzime, si tolgono l'uovo e la zampa di agnello dal vassoio e, sollevando questo, si inizia la lettura:

הָא לַחֲמַא עֲנִיא דִּי אֲכָלוּ אַבְהֵתָנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. כָּל-דְּכָפִין יִיתִי וַיְכּוֹל,
כָּל-דְּצָרִיךְ יִיתִי וַיִּפְסַח. הַשְׁתָּא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. הַשְׁתָּא
הָכָא עַבְדִּי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל בְּנֵי חוּרִין.

Si toglie il vassoio dalla tavola ed il più piccolo pone le seguenti domande:

מָה נִשְׁתַּנָּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת, שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת [אִין] אָנוּ מְטַבְּלִין
אֶפִּילוּ פֶּעַם אַחַת, וְהַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים. שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין
חֶמֶץ אוֹ מֶצֶה, וְהַלֵּילָה הַזֶּה כָּלוּ מֶצֶה. שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר
יִרְקוֹת, וְהַלֵּילָה הַזֶּה כָּלוּ מָרוֹר. שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין
מְסוּבִין, וְהַלֵּילָה הַזֶּה כָּלָנוּ מְסוּבִין:

Si rimette il vassoio sulla tavola con le azzime scoperte.

עַבְדִּים הֵיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרוּעַ
נְטוּיָה וְאָלוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, עָדִין אָנוּ
וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מְשַׁעֲבָדִים הֵיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם, וְאֶפִּילוּ כָּלָנוּ חֲכָמִים
כָּלָנוּ נְבוֹנִים כָּלָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה, מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם,
וְכָל הַמְרֻבָּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הַרִיזָה מְשֻׁבָּח:

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין בְּבִנְי בֶּרֶק, וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹת הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, הֲרִי אֲנִי כֶּבֶן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֹּאמַר יִצִּיאַת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת, עַד שֶׁדָּרָשָׁה בֶּן זֹמָא, שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַן תִּזְכּוֹר אֶת יוֹם יִצִּיאַתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, יְמֵי חַיֶּיךָ הַיְּמִים, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ הַלֵּילוֹת, וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יְמֵי חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהֵבִיא לִימּוֹת הַמָּשִׁיחַ:

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, בְּרוּךְ שֶׁנֶּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא, כִּנְגֹד אֲרֻבָּעָה בָּנִים דְּבִרָה תּוֹרָה, אֶחָד חֹכֵם, וְאֶחָד רָשָׁע, וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שָׂאִינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאֹל:

חֹכֵם מָה הוּא אוֹמֵר, מָה הָעֵדוּת וְהַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יי אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם, אִף אֶתָּה אֲמוֹר לוֹ כִּהְלָכוֹת הַפֶּסַח אֵין מִפְּטוּרִין אַחֵר הַפֶּסַח, אֲפִיקוֹמוֹ:

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר, מָה הָעֲבוּדָה הַזֹּאת לָכֶם, לָכֶם וְלֹא לוֹ, וְלִפִּי שֶׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכָּלָל כִּפָּר בַּעֲקָר, אִף אֶתָּה הַקָּהָה אֶת שְׁנֵי וְאֲמוֹר לוֹ, בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרַיִם, לִי וְלֹא לוֹ, וְאֵלּוּ הָיָה שֵׁם לֹא הָיָה נִגְאָל:

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר, מָה זֹאת, וְאֲמַרְתָּ אֵלָיו בְּחוּזְק יָד הוֹצִיאָנוּ יי מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

וְשָׂאִינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאֹל אֶת פֶּתַח לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרַיִם: יָכוֹל מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ, תִּלְמּוֹד לֹמֵר בַּיּוֹם הַהוּא, אֵי בַּיּוֹם הַהוּא יָכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם, תִּלְמּוֹד לֹמֵר בַּעֲבוּר זֶה, בַּעֲבוּר זֶה לֹא אֲמַרְתִּי אֶלָּא בְּשַׁעֲה שְׁמַצָּה וּמְרוֹר מִנְּחִים לִפְנֶיךָ:

מִתְחַלָּה עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְעַכְשָׁיו קָרְבָנוּ הַמָּקוֹם לַעֲבוּדָתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, בַּעֲבוּר הַנֶּהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תִּרְח אָבִי אֲבִירָהֶם וְאָבִי נָחוֹר, וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים:

וְאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבִירָהֶם מֵעֵבֶר הַנֶּהָר וְאוֹלַךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וְאַרְבָּה אֶת זֶרְעוֹ, וְאֶתָּה לוֹ אֶת יִצְחָק, וְאֶתָּה לִיִּצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו, וְאֶתָּה לַעֲשׂוֹ אֶת הָר שְׁעִיר לְרִשֵּׁת אוֹתוֹ, וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִצְרַיִם:

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחֲשֵׁב אֶת
הַקֶּץ, לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר,
וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָנּוּ אֹתָם
אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנֹכִי וְאַחֲרָי כֹּן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ
גָּדוֹל:

Si coprono le azzime e si alza il bicchiere del vino.

וְהִיא שְׁעִמָּדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ, שֶׁלֹּא אֶחָד בְּלִבָּד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֲלֹא
שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם:

Si posa sul tavolo il bicchiere del vino.

צֹא וּלְמַד מֶה בִּקְשׁ לָבוֹן הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לִיעֶקֶב אֲבִינוּ, שֶׁפָּרַעָה לֹא גָזַר אֲלֵא
עַל הַזִּכָּרִים וְלָבוֹן בִּקְשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר: אֲרָמִי אָבִד אָבִי וַיֵּרֶד
מִצְרִימָה וַיִּגְר שָׁם בְּמִתֵּי מֶעֶט, וַיְהִי שֵׁם לָגוֹי גָּדוֹל עָצוֹם וָרֹב:

וַיֵּרֶד מִצְרִימָה אָנוּס עַל פִּי הַדְּבָר: וַיִּגְר שָׁם מִלֵּמַד שֶׁלֹּא יֵרֶד לְהַשְׁתַּקֵּעַ אֲלֵא
לָגוֹר שָׁם, שֶׁנֶּאֱמַר, וַיֹּאמְרוּ אֵל פְּרַעָה לָגוֹר בְּאֶרֶץ בְּאֵנוּ כִּי אִין מַרְעָה לַצֹּאן
אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כִבֵּד הָרַעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשּׁוֹן:

בְּמִתֵּי מֶעֶט כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יֵרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרִימָה וְעַתָּה
שְׁמֶךָ יי אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב:

וַיְהִי שֵׁם לָגוֹי גָּדוֹל מִלֵּמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מַצִּינִים שֵׁם לָגוֹי גָּדוֹל וְעָצוֹם כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֵאד מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאֶרֶץ
אֹתָם:

וָרֹב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, רַבְּבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נִתְּתִיךָ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתִּבּוֹאִי בַּעֲדֵי
עֲדִיִּים שָׂדִים נִכּוֹנוּ וַשָּׁעָרַי צִמַּח וְאֶת עָרוֹם וְעָרֶיהָ:

וַיִּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה:

וַיִּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרִים - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי
תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל שׁוֹנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאֶרֶץ:

וַיַּעֲנוּנוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּשְׁימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנוּתוֹ בְּסִבְלוֹתָם
וַיְבִנוּ עָרֵי מִסְכָּנוֹת לַפְּרַעָה אֶת פֹּתֶם וְאֶת רַעְמִסֶּס:

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּפָרֹךְ:

וּנְצַעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קִלְנוּ וַיֵּרָא אֶת עֲנִינוּ וְאֶת עֲמָלְנוּ
וְאֶת לַחֲצֵנוּ:

וּנְצַעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם
וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדָה וַיִּזְעֲקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל
הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבָדָה:

וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קִלְנוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אֲבֹרָהֶם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב:

וַיֵּרָא אֶת עֲנִינוּ - זֶה פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים:

וְאֶת עֲמָלְנוּ - אֵלּוּ הַבָּנִים, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, כָּל הַבֶּן הַיָּלֹד הַיָּאֲרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ
וְכָל הַבֵּת תַּחֲיוֹן:

וְאֶת לַחֲצֵנוּ - זֶה הַדָּחֶק, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם
לוֹחֲצִים אוֹתָם:

וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם, בְּיַד חֲזָקָה, וּבְזֹרַע נְטוּיָה, וּבַמָּרָא גָדוֹל, וּבָאֲתוֹת,
וּבַמִּפְתִּים:

וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם - לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ, וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף, וְלֹא עַל יְדֵי
שְׁלִיחַ, אֲלָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֲצָמוֹ: שֶׁנֶּאֱמַר, וַעֲבַרְתִּי בָאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּלֵילָה הַזֶּה וְהִכִּיתִי כָּל בְּכוֹר בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְיָ: וַעֲבַרְתִּי בָאֶרֶץ מִצְרַיִם, אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ,
וְהִכִּיתִי כָּל בְּכוֹר, אֲנִי וְלֹא שָׂרָף, וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים, אֲנִי וְלֹא
שְׁלִיחַ, אֲנִי יְיָ, אֲנִי הוּא וְלֹא אֲחֵר:

בְּיַד חֲזָקָה - זֶה הַדָּבָר. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, הִנֵּה יָד יְיָ הַנִּיָּה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
בְּסוּסִים בַּחֲמֹרִים בְּגִמְלִים בְּבָקָר וּבְצֹאן דָּבָר כְּבֵד מְאֹד:

וּבְזֹרַע נְטוּיָה - זֶה הַחֶרֶב. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַחֲרַבּוּ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל
יְרוּשָׁלַיִם:

וּבַמָּרָא גָדוֹל - זֶה גְלוּי שְׂכִינָה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, אוֹ הִנֵּסָה אֱלֹהִים לְבֹא לְקַחַת
לוֹ גוֹי מִקְרֵב גוֹי בְּמִסּוֹת בָּאֲתוֹת וּבַמִּפְתִּים וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע
נְטוּיָה וּבַמִּוֹרָאִים גְּדִלִים כָּכָל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ:

וּבִּאֲתוֹת - זֶה הַמָּטָה. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְאֵת הַמָּטָה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֶת הָאֲתוֹת:

וּבְמוֹפְתִים - זֶה הַדָּם. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְנִתְּתִי מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, דָּם,
וְאֵשׁ, וְתַמְרוֹת עֵשׂוֹן: דָּבָר אַחֵר, בְּיַד חֲזָקָה - שְׁתִּים, וּבְזֶרַע נְטוּיָה - שְׁתִּים,
וּבְמֶרֶא גָדוֹל - שְׁתִּים, וּבִאֲתוֹת - שְׁתִּים, וּבְמוֹפְתִים - שְׁתִּים:

אֵלּוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם. וְאֵלּוּ הֵן:

Si versa un po' di vino da un bicchiere per ogni piaga che colpì gli Egiziani, si versa una sola volta per Arbè e Chosech e si svuota il rimanente vino nel bicchiere per Makat bechorot.

דָּם	צַפְרִידַע	כִּנִּים	עֶרֹב	דָּבָר
שְׁחִין	בָּרָד	אֲרָבָה	חֲשֹךְ	מַכַּת בְּכוֹרוֹת

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים: דָּצ"ךְ עַד"ש בָּאֵח"ב:

רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי אוֹמֵר מִנִּין אֶתָּה אוֹמֵר שֶׁלְּקוֹ הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם עֶשֶׂר
מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת. בְּמִצְרַיִם מָה הוּא אוֹמֵר, וַיֹּאמְרוּ
הַחֲרֻטָּמִים אֶל פְּרַעֲה אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הִיא, וְעַל הַיָּם מָה הוּא אוֹמֵר, וַיֵּרָא
יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיֵּרָאוּ הָעָם אֶת יְיָ וַיֹּאמְרוּ
בֵּינֵינוּ וּבִמְשָׁה עַבְדּוֹ:

כָּמָה לָקוּ בְּאֲצַבֵּעַ עֶשֶׂר מִכּוֹת, אָמור מַעֲתָה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת, וְעַל
הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, מִנִּין שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הָיְתָה שֶׁל אַרְבַּע מִכּוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר, יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ
עֲבָרָה, זֹעֵם, וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים. עֲבָרָה אַחַת, זֹעֵם שְׁתִּים, וְצָרָה
שְׁלֹשׁ, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים אַרְבַּע, אָמור מַעֲתָה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים
מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאֲתֵים מִכּוֹת:

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, מִנִּין שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הָיְתָה שֶׁל חֲמֵשׁ מִכּוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר, יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ,
עֲבָרָה, זֹעֵם, וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים. חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת, עֲבָרָה שְׁתִּים,
זֹעֵם שְׁלֹשׁ, וְצָרָה אַרְבַּע, מִשְׁלַחַת מְלֹאכֵי רָעִים חֲמֵשׁ, אָמור מַעֲתָה,
בְּמִצְרַיִם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאֲתֵים וְחֲמִשִּׁים מִכּוֹת:

בְּמָה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עָלֵינוּ:

- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְלֹא הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם, וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בַּחֲרָבָה.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בַּחֲרָבָה, וְלֹא שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ, וְלֹא סָפַק צָרְכָּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ סָפַק צָרְכָּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְלֹא הָאָכִילָנוּ אֶת הַמָּן.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הָאָכִילָנוּ אֶת הַמָּן, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, וְלֹא קָרַבָּנוּ לִפְנֵי הָרַם סִינִי.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ קָרַבָּנוּ לִפְנֵי הָרַם סִינִי, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא בָּנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

עַל אַחַת בְּמָה וּבְמָה טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לְמָקוֹם עָלֵינוּ, שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם, נָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם, קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בַּחֲרָבָה, שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ, סָפַק צָרְכָּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, הָאָכִילָנוּ אֶת הַמָּן, נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, קָרַבָּנוּ לִפְנֵי הָרַם סִינִי, נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל מִי שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלוֹשָׁה דְּבָרִים אֱלוֹ בִּפְסָח לֹא

יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ וְאֵלּוּ הֵן פֶּסַח מַצָּה וּמָרֹר

[Rabban Gamliel soleva dire: non adempie al proprio dovere di Pesach chi non pronuncia queste tre parole: Pesach, Matzà e Maror.]

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְנָה שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קִים עַל שׁוּם מָה? עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר: וְאָמַרְתָּם זִבַּח פֶּסַח הוּא לִי אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

[L'agnello che i nostri padri mangiavano al tempo del Santuario, perché lo mangiavano? perché il Santo, Benedetto Egli sia, passò oltre le case dei nostri padri in Egitto come è detto (Es XII,27): "Voi direte: -è questo il sacrificio pasquale (Pesach) in onore del S. che passò oltre (pasach) le case dei figli di Israele allorquando colpì a morte gli egiziani e salvò le nostre dimore- e il popolo si inchinò e si prostrò".]

Si prende in mano l'azzima dicendo:

מִצָּה זוֹ שֶׁאֲנִי אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה? עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בִּצְקָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְגֵאֻלָּם מִיַּד שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאפֹּנוּ אֶת הַבִּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עִגְת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גֵרְשׁוֹ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵמֶה וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

[Quest'azzima che noi mangiamo, perché la mangiamo? Perché la pasta dei nostri padri non ebbe tempo di lievitare poiché il Re dei re, il Santo, benedetto Egli sia, si manifestò loro e li liberò subito, come è detto (Es XII,39): "Fecero cuocere la pasta che avevano portato via dall'Egitto facendone focacce azzime, non essendo lievitata in quanto erano stati cacciati in fretta dall'Egitto e non avevano potuto attendere che lievitasse né d'altra parte possedevano altra scorta di provviste".]

Si prende in mano l'erba amara dicendo:

מָרּוֹר זוֹ שֶׁאֲנִי אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה? עַל שׁוּם שֶׁמָּרְרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחָמֶר וּבִלְבָנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בִּשְׂדֵה אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ:

[Quest'erba amara che noi mangiamo, perché la mangiamo? Perché gli egiziani amareggiarono la vita dei nostri padri in Egitto come è detto (Es I,14): "Amareggiarono la loro vita con duri lavori di creta e mattoni e tutti i lavori di campagna ed ogni altro genere di lavoro con durezza".]

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חֵיב אָדָם לְהִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִילוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בִצְאוֹתֵי מִמִּצְרַיִם שֶׁלֹּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בִּלְבַד גָּאֵל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלָא אַף אוֹתָנוּ גָּאֵל עִמָּהֶם שֶׁנֶּאֱמַר: וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אֶתָּנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ:

Si alza il bicchiere del vino e si dice:

לְפִיכָךְ אֲנַחֲנוּ תִיבִים לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדָּר וּלְקַדֵּשׁ
[וּלְקַלֵּס] לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנִּסִּים הָאֵלֹהִי הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת
לְחָרוֹת וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאוּלָּה וּמִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר
גָּדוֹל וְנֹאמַר לְפָנָיו הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יי. הַלְלוּ אֶת שֵׁם יי: יְהִי שֵׁם יי מְבוֹרָךְ. מַעֲתָה וְעַד
עוֹלָם: מִמְזֹרַח שֶׁשֶׁשׁ עַד מְבֹאוֹ. מִהַלֵּל שֵׁם יי: רֶם עַל כָּל גּוֹיִם יי. עַל הַשָּׁמַיִם
כְּבוֹדוֹ: מִי כִּי אֱלֹהֵינוּ הַמְּגַבִּיהִי לְשָׁבֶת: הַמְּשִׁפִּילִי לְרָאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
מְקִימֵי מַעֲרָךְ דָּל. מַאֲשֵׁפֵת יָרִים אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים. עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ:
מוֹשִׁיבֵי עֶקְרֶת הַבַּיִת. אִם הַבָּנִים שִׁמְחָה. הַלְלוּיָהּ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזִי: הֵיטָה יְהוּדָה לְקַדְּשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
מִמְשָׁלוֹתָיו: הֵיטָה רָאָה וַיִּנָּס הִירְדֵן יֹסֵב לְאַחֹר: הֵהָרִים רָקְדוּ כְּאֵלִים. גְּבְעוֹת
כְּבָנֵי צֹאן: מָה לָּךְ הֵיטָה כִּי תִנּוּס. הִירְדֵן תִּסָּב לְאַחֹר: הֵהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵלִים.
גְּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ. מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהִפְכִי הַצּוֹר
אֲגַם מַיִם. חֲלַמִּישׁ לְמַעֲיָנוּ מַיִם:

Si alza il bicchiere del vino e si dice:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר גָּאֲלָנוּ וְגָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם
וְהַגִּיעָנוּ הַלִּילָה הַזֶּה לֶאֱכֹל בּוֹ מִצָּה וּמְרוֹר כּוֹן יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
הַגִּיעָנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אַחֲרִים הַבָּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם שְׂמֵחִים בְּבִנְיָן
עֵירֶךְ וְשָׂשִׁים בְּעִבּוּדְתְּךָ וְנֹאכַל שֵׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפִּסְחִים אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם
עַל קִיר מִזְבִּיחְךָ לְרָצוֹן וְנוֹדָה לָּךְ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלָּתָנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשָׁנוּ. בְּרוּךְ
אַתָּה יי גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

Si beve il secondo bicchiere di vino.

Rohzàh

רְחֻצָּה

Tutti i commensali si lavano le mani dicendo questa benedizione:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת
יָדַיִם:

E' proibita qualsiasi interruzione, verbale o di altro genere, dopo essersi lavati le mani e prima di aver mangiato l'azzima.

Mozzi mazzà**מוציא מצה**

Il capo famiglia prende l'azzima superiore e quella di mezzo, che era stata già divisa, e dice sulla prima la seguente benedizione:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

e sulla seconda:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מַצָּה:

porge quindi un pezzo di ciascuna delle due ai commensali che le mangiano insieme, adagiati sul fianco sinistro. Secondo la maggior parte degli usi non si intinge l'azzima nel sale.

Maròr**מָרוֹר**

Si intinge un po' di erba amara nel charoset e mangiandola si dice:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מָרוֹר:

Korech**כּוֹרֵךְ**

Si distribuisce poi ai commensali un pezzo della terza azzima, avvolta in erba amara ed intinta nel charoset e prima di mangiarla si dice:

זָכַר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלָּל הַזִּקְוֹן שֶׁהָיָה כּוֹרְכוֹ וְאוֹכְלוֹ בְּבֵית אַחַת לְקַיִם מֶה שֶּׁנֶּאֱמַר:
עַל מִצּוֹת וּמְרוֹרִים יֵאָכְלֶהוּ:

[In memoria del Santuario, come faceva Hillel il vecchio che avvolgeva e mangiava tutto insieme per osservare alla lettera la prescrizione del testo (Es. XII,8): "Con azzime ed erbe amare lo mangeranno (l'agnello pasquale)"]

Shulchan orech**שִׁלְחוֹ עוֹרֵךְ**

Si cena con gioia.

Alcuni usano mangiare le pietanze di carne adagiandosi sul fianco sinistro. Non bisogna prolungare troppo la cena perché si deve mangiare l'afikomen prima delle metà della notte.

Tzafun

צפון

Terminato il pasto, ciascuno mangia un pezzo della mezza azzima, già serbata come Afikomen, in memoria dell'agnello pasquale dopo il quale era proibito mangiare altro cibo fino al giorno seguente e, prima di mangiarla, recita la formula:

זָכֹר לְקִרְבֵּנוּ פֶּסַח הַנֶּאֱכָל עַל הַשָּׂבַע:

[In memoria del sacrificio pasquale che si mangiava quando si era sazi.]

Barèch

ברך

Ci si lavano le mani senza dire benedizione, si riempie il terzo bicchiere di vino e si recita la benedizione del pasto.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת. בָּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחִלָּמִים: אֲזִי יִמְלֹא שֹׁחַק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה. אֲזִי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי: הַגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְיָ אֶת שְׁבִיתֵנוּ כְּאַפִּיקִים בְּנֶגֶב: הַזְרַעִם בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ: הַלֹּחַ יִלֵּךְ וּבִכָּה נִשָּׂא מֶשֶׁךְ הַזֶּרַע בָּא יָבֵא בְרִנָּה. נִשָּׂא אֶלְמָתֵינוּ:

תְּהִלָּתְךָ יְיָ יִדְבֹּר פִּי וַיְבָרֶךְ כָּל בֶּשָׂר שֶׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַנְחֵנוּ נְבָרֶךְ יְיָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ: הוֹדוּ לְיְיָ כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: מִי יִמְלֹל גְּבוּרוֹת יְיָ יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ:

Se ci sono più di 3 persone a tavola si inizia con:

רַבּוֹתֵי נְבָרֶךְ:

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבָרֶךְ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם:

בְּרִשׁוֹת מָרְנוּ וּרְבָנוּ וּרְבּוֹתֵי נְבָרֶךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֲכָלְנוּ מִשְּׁלוֹ:

בָּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֲכָלְנוּ מִשְּׁלוֹ וּבִטְוֹבוֹ הַגָּדוֹל חָיִינוּ: בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ:

fin qui.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הֲזֵן אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. בִּטְוֹבוֹ בָּחוּן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים. הוּא נוֹתֵן לָחֶם לְכָל בֶּשָׂר. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. וּבִטְוֹבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסֵר לָנוּ וְאֵל יַחֲסֹר לָנוּ מִזֶּן לְעוֹלָם וָעֶד. בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. כִּי הוּא אֵל זֶן וּמִפְרִנֶּס לְכָל וּמַטִּיב לְכָל וּמַכִּין מִזֶּן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הֲזֵן אֶת הַכֹּל:

נוֹדָה לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֵדָה טוֹבָה וְרַחֲבָה. וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבָדִים. וְעַל בְּרִיתְךָ

שְׁחַתְמַת בְּבִשְׂרָנוּ. וְעַל תּוֹרַתְךָ שְׁלַמְדָּתָנוּ. וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים
 חוֹן וְחֶסֶד שְׁחוֹנְנֵתָנוּ. וְעַל אֲכִילַת מַזֶּן שֶׁאַתָּה זֶן וּמַפְרִינֵס אוֹתָנוּ תָּמִיד. בְּכָל
 יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה:

וְעַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אָנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ יִתְבָּרַךְ שְׁמְךָ בְּפִי כָל חַי
 תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: כְּפִתּוּב. וְאַכְלֵת וְשִׁבְעַת וּבִרְכַּת אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ
 הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ. עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
 וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ. וְעַל הַבֵּית הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמְךָ עָלָיו:
 אֱלֹהֵינוּ. אָבִינוּ. רַעְנוּ זִוְנָנוּ פְּרִנְסָנוּ וְכִלְכַּלְנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ. וְהַרוּחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 מִהֲרָה מְכַל צָרוֹתֵינוּ. וְנָא אַל תִּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מַתָּנַת בֶּשֶׁר וְדָם
 וְלֹא לִידֵי הַלּוֹאֲתָם. כִּי אִם לִידֶךָ הַמְּלָאָה. הַפְּתוּחָה. הַקְּדוּשָׁה וְהַרְחֲבָה.
 שְׁלֹא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד:

Di Shabbath si aggiunge:

רַצָּה וְהַחֲלִיצָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ וּבְמִצּוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל
 וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ לְשִׁבּוֹת בּוֹ וְלִנּוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה
 כְּמִצּוֹת רְצוֹנְךָ וּבְרָצוֹנְךָ הֵנִיחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁלֹּא תִּהְיֶה צָרָה וְיָגוֹן וְאַנְחָה
 בְּיוֹם מְנוּחָתָנוּ וְהִרְאָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן עִירְךָ וּבִבְנֵי יְרוּשָׁלַיִם עִיר
 קִדְשְׁךָ כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַיְּשׁוּעוֹת וּבַעַל הַנְּחֻמוֹת:

fin qui.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וַיְבֹא וַיִּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצָה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר
 זְכוֹרָנוּ וּפְקֻדוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדְּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם
 עִיר קִדְשְׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לְפִלִּיטָה לְטוֹבָה לְחוֹן וּלְחֶסֶד
 וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה: זְכָרְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
 בּוֹ לְטוֹבָה וּפְקֻדָּה בּוֹ לְבִרְכָּה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה
 וּרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן
 וְרַחוּם אַתָּה:

וּבִנְהָ יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקִּדְשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ. בּוֹנֵה בְּרַחֲמֵי
 יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל. אָבִינוּ. מַלְכָּנוּ. אֲדִירָנוּ. בּוֹרְאָנוּ.
 גּוֹאֲלָנוּ. יוֹצֵרָנוּ. קְדוֹשְׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. רּוֹעֵנוּ רּוֹעֵה יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב
 וְהַמְּטִיב לְכָל. שְׁבָכָל יוֹם וַיּוֹם הוּא הַטִּיב הוּא מְטִיב הוּא יִטִּיב לָנוּ. הוּא
 גִּמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ לְעַד לְחוֹן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרוּחַ. הַצֵּלָה

וְהַצֵּלָחָה. בְּרָכָה וּשְׁמוּעָה. נַחֲמָה. פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה. וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם
וְכָל טוֹב. וּמִכָּל טוֹב לְעוֹלָם אֵל יַחְסְרֵנוּ:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִתְבָּרַךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים. וְיִתְפָּאֵר בָּנוּ לְעֵד וּלְנֶצַח נִצְחִים. וְיִתְהַדָּר
בָּנוּ לְעֵד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִפְרִנֶּסֶנוּ בְּכַבּוֹד: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁבֹּר
עָלֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה
בְּבֵית הַזֶּה וְעַל שְׁלָחַן זֶה שְׂאֵכְלֵנוּ עָלֵינוּ: הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ
הַנְּבִיא זָכוֹר לְטוֹב וַיִּבְשֹׁר לָנוּ בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יְבָרֵךְ אֶת מְדִינַת יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית צְמִיחַת גְּאוּלְתָּנוּ: הַרְחֵמֵנוּ
הוּא יְבָרֵךְ חֵילֵי צָבָא הַהֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל הָעוֹמְדִים עַל מִשְׁמֵר גָּבוֹל אֲרָצֵנוּ:
הַרְחֵמֵנוּ הוּא יְבָרֵךְ אֶת (אָבִי מוֹרִי) בְּעַל הַבֵּית הַזֶּה וְאֶת (אִמִּי מוֹרֵתִי) בְּעַלְת
הַבֵּית הַזֶּה. אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זֶרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וְאֶת כָּל
הַמְּסֻבִּין בָּאוּ, אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כִּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהִם
יִצְחָק וְיַעֲקֹב, בְּכָל. מְכָל. כָּל. כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כָּלֵנוּ יַחַד בְּבִרְכָּה שְׁלֵמָה.
וְנֹאמַר אָמֵן:

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עָלֵיהֶם וְעָלֵינוּ זְכוֹת שֶׁתִּהְיֶה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם. וְנִשָּׂא בְּרָכָה
מֵאֵת יי. וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. וְנִמְצָא חוֹן וְשִׁכָּל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

Di Shabbath si aggiunge:

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

fin qui.

הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִנְחִילֵנוּ יוֹם שְׁכָלוֹ טוֹב. הַרְחֵמֵנוּ הוּא יִזְכֵּנוּ לִימּוֹת הַמָּשִׁיחַ
וְלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: מְגִדּוֹל יְשׁוּעוֹת מְלָכּוֹ וְעֲשֵׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדוֹד וּלְזָרְעוֹ
עַד עוֹלָם: עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
וְנֹאמְרוּ אָמֵן:

יִרְאוּ אֶת יי קְדוֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ וְדוֹרְשֵׁי יי לֹא
יִחְסְרוּ כָּל טוֹב: הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ: פּוֹתַח אֶת יָדָהּ וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי רָצוֹן: בְּרוּךְ הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיי וְהָיָה יי מְבִטָּחוֹ: נַעַר הָיִיתִי גַם
זָקֵנִתִי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבֶּקֶשׁ לָחֵם: יי עֹז לַעֲמוֹ יִתֵּן יי יְבָרֵךְ אֶת
עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

Si alza il bicchiere del vino e si dice:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

Si beve il terzo bicchiere di vino.

Izkor

יִזְכֹּר

In ricordo dei martiri, in questa notte di veglia eleviamo il nostro pensiero, con timore e commozione, ai 6 milioni dei nostri fratelli che si trovavano in esilio in Europa e perirono per mano di un oppressore tiranno che fu funesto al nostro popolo sette volte più del faraone.

Queste erano le istruzioni del malvagio a coloro che eseguivano i suoi ordini: "Andate e distruggiamoli sì che essi non possano più essere una nazione ed il nome di Israele non abbia più ad essere ricordato". E quelli, con gas velenosi e con abbruciamenti nei forni, sterminarono gli innocenti ed i puri, uomini, donne e bambini ma noi qui non vogliamo dilungarci a narrare la crudeltà delle loro azioni per non rischiare di mancare di rispetto all'immagine dell'Eterno secondo la quale fu creato l'uomo.

Furono i superstiti del nostro popolo, nei ghetti e nei campi di annientamento, che si immolarono per la santità del nome. Molti di essi si trasformarono in eroi e si levarono contro i malvagi cercando di vender cara la pelle e fu nella prima sera di Pesach che i superstiti del ghetto di Varsavia si levarono e combatterono, guidati da Mordechaj Anielewicz, puri contro gli impuri, come Giuda Maccabeo fece ai suoi tempi.

Coloro che si erano amati ed avevano serenamente trascorso insieme la vita non vollero dividersi nell'ora della morte e, pur non salvando se stessi, salvarono l'onore di Israele.

Dal profondo della loro afflizione, i martiri espressero il loro cuore con un inno e cantarono:

Ani maamin

beemunà shelemà

beviat aMashiach

veaf al pi sheitmamea

im col zé achakè lo

bechol yom sheiavò

אָנִי מאַמִּין

בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה

בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ

וְאֵף עַל פִּי שְׂתִמְמָהָ

עִם כָּל זֶה אַחֲכָה לוֹ

בְּכָל יוֹם שְׂיָבוֹא

[Io credo con fede incrollabile nella venuta del Messia ed anche se dovesse tardare io continuerò ad aspettarlo ogni giorno a venire]

Hallel

הלל

Si riempie il quarto bicchiere di vino, si apre la porta e si recitano i seguenti versetti:

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ:
כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת נֹוֹהוּ הַשָּׁמוּ:

לֹא לָנוּ יְיָ לֹא לָנוּ. כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד. עַל חֲסִדְךָ עַל אֲמִתְךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ
הַגּוֹיִם. אֵיךְ נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם. כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבֵיהֶם
כָּסַף וְזָהָב. מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ. עֵינִים לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ:
אֲזֵנִים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ. אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְיֻחוּ: יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁוּ. רַגְלֵיהֶם
וְלֹא יִהְיוּ. לֹא יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם: כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם. כָּל אֲשֶׁר בָּטַח בָּהֶם:
יִשְׂרָאֵל בָּטַח בְּיְיָ. עֲזָרָם וּמִגְנָם הוּא: בֵּית אֱהֲרֹן בָּטְחוּ בְּיְיָ. עֲזָרָם וּמִגְנָם הוּא:
יֵרְאִי יְיָ בָּטְחוּ בְּיְיָ. עֲזָרָם וּמִגְנָם הוּא:

יְיָ זָכַרְנוּ יְבָרַךְ. יְבָרַךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְבָרַךְ אֶת בֵּית אֱהֲרֹן: יְבָרַךְ יֵרְאִי יְיָ.
הַקְטָנִים עִם הַגְּדֹלִים: יִסֹּף יְיָ עֲלֵיכֶם. עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לְיְיָ.
עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לְיְיָ. וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי אָדָם: לֹא הִמָּתִים
יִהְיוּ יֵה. וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוֹמָה: וְאֶנְחֵנוּ נִבְרָךְ יֵה. מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. הַלְלוּיָהּ:

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנִי: כִּי הִטָּה אֲזֵנוֹ לִי. וּבִימֵי אֶקְרָא:
אֶפְפוּנֵי חֲבִלֵי מוֹת. וּמִצָּרֵי שְׁאוֹל מִצָּאוֹנִי. צָרָה וַיִּגּוֹן אִמְצָא: וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא.
אָנָּה יְיָ מַלְטָה נַפְשִׁי: חֲנוּן יְיָ וְצַדִּיק. וְאֱלֹהֵינוּ מְרוּחָם: שִׁמְרֵ פִתְאִים יְיָ. דְּלוֹתֵי
וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִּי. כִּי יְיָ גָמַל עָלַיִכִּי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמוֹת.
אֶת עֵינֵי מוֹ דִּמְעָה. אֶת רַגְלֵי מִדְּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ. בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:
הָאֲמֻנָתִי כִּי אֲדַבֵּר. אֲנִי עֲנִיתִי מֵאֵד: אֲנִי אִמְרֵתִי בַחֲפָזִי. כָּל הָאָדָם כֶּזֶב:

מָה אֲשִׁיב לְיְיָ. כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא. וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא:
נִדְרֵי לְיְיָ אֲשַׁלֵּם. נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: יִקָּר בְּעֵינֵי יְיָ. הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ
כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ. אֲנִי עֲבָדְךָ בּוֹ אֲמַתְךָ פִּתְחָתָ לְמוֹסְרִי: לָךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה.
וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא: נִדְרֵי לְיְיָ אֲשַׁלֵּם. נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: בַּחֲצֹרוֹת בֵּית יְיָ.
בְּתוֹכֵי יְרוּשָׁלַיִם. הַלְלוּיָהּ:

הָלָלוּ אֶת יי כָּל גּוֹיִם. שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִיּוֹת: כִּי גִבֹּר עָלֵינוּ חֲסִדּוֹ. וְאִמַּת יי
לְעוֹלָם. הִלְלוּהָ:

הודו ליי כי טוב. כי לעולם חסדו:

יאמר נא ישראל. כי לעולם חסדו:

יאמרו נא בית אהרן. כי לעולם חסדו:

יאמרו נא יראי יי. כי לעולם חסדו:

מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה. עֲנֵנִי בַמֶּרְחֹב יְהוָה: יי לִי לֹא אֵינִי. מִה יַעֲשֶׂה לִי אֲדָם:
יי לִי בַעֲזָרִי. וְאֵנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאִי: טוֹב לְחַסוֹת בַּיַּי. מִבֶּטֶחַ בְּאֲדָם: טוֹב
לְחַסוֹת בַּיַּי. מִבֶּטֶחַ בַּנְּדִיבִים: כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי. בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילֶם: סָבְבוּנִי גַם
סָבְבוּנִי. בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילֶם: סָבְבוּנִי כַדְבוּרִים. דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים. בְּשֵׁם יי כִּי
אֲמִילֶם: דָּחָה דְחִיתָנִי לַנֶּפֶל. וַיִּי עֲזָרָנִי: עֲזֵי וְזִמְרָת יְהוָה. וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: קוֹל
רָנָה וִישׁוּעָה בְּאֶהְלִי צַדִּיקִים. יָמִין יי עֲשֶׂה חֵיל: יָמִין יי רֹמְמָה. יָמִין יי עֲשֶׂה
חֵיל: לֹא אֲמוֹת כִּי אַחִיָּה. וְאַסְפֹּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יִסּוֹר יִסְרֵנִי יְהוָה. וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי:
פְּתָחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק. אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה: זֶה הַשַּׁעַר לַיי. צַדִּיקִים יִבְאוּ בּוֹ:

אוֹדֶךָ כִּי עֲנִיתָנִי. וְתִהְיֶה לִי לִישׁוּעָה אֲדָם: אָבֹן מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים. הִיְתָה לְרֹאשׁ
פֶּנֶה אֲבֹן: מֵאֵת יי הִיְתָה זֹאת. הִיא נִפְלְאֹת בְּעֵינֵינוּ מֵאֵת: זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יי.
נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ זֶה:

אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָא: אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָא:

אָנָּה יי הַצְּלִיחָה נָא: אָנָּה יי הַצְּלִיחָה נָא:

בָּרוּךְ הֵבֵא בְּשֵׁם יי. בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי בְּרוּךְ: אֵל יי וַיֵּאָר לָנוּ. אֲסֹרוּ חַג
בְּעִבּוֹתֵינוּ. עַד קֶרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ אֵל: אֵלֵינוּ אֶתָּה וְאוֹדֶךָ. אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ אֵלֵינוּ: הוֹדוּ
לַיי כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ הוֹדוּ:

הודו ליי כי טוב. כי לעולם חסדו:

הודו לאלהי האלהים. כי לעולם חסדו:

הודו לאדני האדנים. כי לעולם חסדו:

לעשה נפלאות גדלות לבדו. כי לעולם חסדו:

לעשה השמים בתבונה. כי לעולם חסדו:

לרוקע הארץ על המים. כי לעולם חסדו:

כי לעולם חסדו:	לעשה אורים גדלים
כי לעולם חסדו:	את השמש לממשלת ביום
כי לעולם חסדו:	את הירח וכוכבים לממשלות בלילה
כי לעולם חסדו:	למכה מצרים בבכוריהם

si cambia tono

כי לעולם חסדו:	ויוצא ישראל מתוכם
כי לעולם חסדו:	ביד חזקה ובזרוע נטויה
כי לעולם חסדו:	לגזר ים סוף לגזרים
כי לעולם חסדו:	והעביר ישראל בתוכו
כי לעולם חסדו:	ונער פרעה וחילו בים סוף
כי לעולם חסדו:	למוליך עמו במדבר
כי לעולם חסדו:	למכה מלכים גדלים
כי לעולם חסדו:	ויהרג מלכים אדירים
כי לעולם חסדו:	לסיחון מלך האמרי
כי לעולם חסדו:	ולעוג מלך הבשן
כי לעולם חסדו:	ונתן ארצם לנחלה
כי לעולם חסדו:	נחלה לישראל עבדו
כי לעולם חסדו:	שבשפלנו זכר לנו
כי לעולם חסדו:	ויפרקנו מצרינו
כי לעולם חסדו:	נותן לחם לכל בשר
כי לעולם חסדו:	הודו לאל השמים

Si chiude la porta e si beve il quarto bicchiere di vino dopo aver recitato la benedizione:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

נירצה - Inni che si cantano dopo l'haggadah

Ki lo naè, ki lo iaè

כי לו נאָה כי לו יאָה

אָדיר בַּמְלוּכָה בַּחוּר בַּהֲלָכָה גְדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלֵךְ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ,
לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה כִּי לוֹ נֶאֱדָה כִּי לוֹ יֶאֱדָה

דָּגוּל בַּמְלוּכָה הַדוּר בַּהֲלָכָה וְתִיקּוֹ יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלֵךְ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ,
לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה כִּי לוֹ נֶאֱדָה כִּי לוֹ יֶאֱדָה

זַכָּאי בַּמְלוּכָה חָסִין בַּהֲלָכָה טַפְסָרְיוֹ יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלֵךְ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף
לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה כִּי לוֹ נֶאֱדָה כִּי לוֹ יֶאֱדָה

יַחִיד בַּמְלוּכָה כְּבִיר בַּהֲלָכָה לַמּוֹדִיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלֵךְ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ,
לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה כִּי לוֹ נֶאֱדָה כִּי לוֹ יֶאֱדָה

מָרוֹם בַּמְלוּכָה נוֹרָא בַּהֲלָכָה סְבִיבָיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלֵךְ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף
לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה כִּי לוֹ נֶאֱדָה כִּי לוֹ יֶאֱדָה

עָנִיו בַּמְלוּכָה פּוֹדֶה בַּהֲלָכָה צְדִיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלֵךְ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ,
לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה כִּי לוֹ נֶאֱדָה כִּי לוֹ יֶאֱדָה

קָדוֹשׁ בַּמְלוּכָה רַחוּם בַּהֲלָכָה שְׁנֵאֲנָיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלֵךְ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף
לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה כִּי לוֹ נֶאֱדָה כִּי לוֹ יֶאֱדָה

תָּקִיף בַּמְלוּכָה תּוֹמֵךְ בַּהֲלָכָה תְּמִימָיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלֵךְ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף
לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה כִּי לוֹ נֶאֱדָה כִּי לוֹ יֶאֱדָה

Uno chissà?

Uno chi sa? E Uno che io lo so. Uno è Dio che in cielo è. Uno fu ed uno è.

Due chi sa? E Due che io lo so. Due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. Uno fu ed uno è.

Tre chi sa? E Tre che io lo so. Tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov, due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. Uno fu ed uno è.

Quattro chi sa? E Quattro che io lo so. Quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov...

Cinque chi sa? E Cinque che io lo so. Cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son...

Sei chi sa? E Sei che io lo so. Sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov, due le tavole della Legge...

Sette chi sa? E Sette che io lo so. Sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel...

Otto chi sa? E Otto che io lo so. Otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah...

Nove chi sa? E Nove che io lo so. Nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà...

Dieci chi sa? E Dieci che io lo so. Dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni con lo...

Undici chi sa? E Undici che io lo so. Undici sono i cochavim (le stelle di Giuseppe), dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente...

Dodici chi sa? E Dodici che io lo so. Dodici sono le tribù, undici sono i cochavim, dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente...

Tredici chi sa? E Tredici che io lo so. Tredici sono le middot (gli attributi di Dio), dodici sono le tribù, undici sono i cochavim, dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov, due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. Uno fu ed uno è.

Un capretto

1. Un capretto, un capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
2. E venne il gatto che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
3. E venne il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
4. E venne il bastone che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
5. E venne il fuoco che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
6. E venne l'acqua che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
7. E venne il bove che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
8. E venne lo shochet (il macellaio) che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
9. E venne il malach ahmavet (l'angelo della morte) che shachtò lo shochet, che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
10. E venne Kadosh baruch U (il Santo benedetto Egli sia) che shachtò il malach ahmavet, che shachtò lo shochet, che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.

Hatikvà

הַתְּקוּוּהָ

Kol od balevav penimah,	כָּל עוֹד בַּלֵּבָב פְּנִימָה
nefesh iehudi homiya	נֶפֶשׁ יְהוּדִי הוֹמְיָה,
ulfate mizrach kadimah	וּלְפָאֲתֵי מִזְרָח קְדִימָה
ain leZion tzofiah.	עַיִן לְצִיּוֹן צוֹפְיָה.
Od lo avda tikvatenu	עוֹד לֹא אָבְדָה תִּקְוַתֵּנוּ,
hatikvà bat shnot alpaim	הַתְּקוּהָ בַּת שָׁנוֹת אַלְפַּיִם,
liiot am chofshi beartzenu	לִהְיוֹת עַם חֲפָשִׁי בְּאַרְצֵנוּ,
eretz Zion vYrushalaim!	אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

[Fintanto che nell'intimo del cuore freme l'anima dell'Ebreo e l'occhio guarda a Sion, là nell'oriente lontano, non è ancora perduta la nostra speranza due volte millenaria di essere un popolo libero nella nostra terra, la terra di Sion e Gerusalemme]

Bashanà Abaà Birushalaim בַּשָּׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם

[L'anno prossimo a Gerusalemme]